

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K43920-2

E. Hinerson
(Elinor)

I.

Öppige tundma järgmised sõnad:

eleven /'ɪlevn/ - üksteist
twelve /'twelv/ - kaksteist
thirteen /θɜː'tiːn/ - kolmteist
fourteen /fɔː'tiːn/ - neliteist
fifteen /'fɪf'tiːn/ - viisteist
sixteen /sɪks'tiːn/ - kuusteist
seventeen /'sevən'tiːn/ - seitseteist
eighteen /'eɪtɪn/ - kaheksateist
nineteen /'naɪntiːn/ - üheksateist
twenty /'twenti/ - kakskümmend

plus /plʌs/ - pluss
much /mʌtʃ/ - palju
how much? /haʊmʌtʃ/ - kui
as much as /æsmʌtʃz/ - sama
also /'ɔːlsoʊ/ - kah
which /wɪtʃ/ - kumb?

Pange tähele, et arvsõnadel 13-19 langeb sõnaröhk teisele silbile!

Pange tähele arvsõnade 13 /θɔː'tiːn/ ja 15 /fɪf'tiːn/ hääldamist!

Fifteen is ten and five. /'fɪf'tiːn ɪz ten ənd fɔɪv/
Twice six is as much as three times four. /twais siks ɪz əz mints əz Óri:
Five times three are fifteen. /faiv taimz Óri: əz fɪf'tiːn/ taimz ɔːz/
Twice seven is more than twice five. /twais sevn ɪz mɔː ðan twais faiv/
Six times three are eighteen. /Siks taimz Óri: əz eɪtɪn/
Twice four is eight, and four plus four is also eight.
/twais ɔːz ɪt, ənd ɔːz pʌns ɔːz ðan twais faiv/
Six plus three is not less than three times three.
/Siks pʌns Óri: ɪz not les ðan Óri: taimz Óri:/
Four times five are two more than four times four plus two.
/fɔːz taimz fɔɪv ə: tu: mɔː ðan fɔːz taimz ɔːz pʌns tw:/
Fifteen plus five is as much as twice ten.
/fɪf'tiːn pʌns fɔɪv ɪz əz mints əz traɪs ten/

Harjutis 1. Kirjutage järgmised arvud sõnadega!

16, 12, 18, 11, 9, 13, 15, 14, 12, 11, 15, 20, 5, 17, 8, 15, 4, 3.

Harjutis 2. Kirjutage alljärgnevad ülesanded sõnadega!

$4 \times 4 = 16$	$17 = 10 + 7$
$2 \times 6 + 1 = 13$	$20 = 2 \times 10 \text{ or } 4 \times 5$
$10 \times 2 = 20$	$16 = 2 \times 8 \text{ or } 4 \times 4$
$9 + 2 = 11$	$18 = 2 \times 9 \text{ or } 3 \times 6$
$10 + 3 = \text{as much as } 8 + 5$	
$9 + 6 = \text{as much as } 7 + 8$	

Harjutis 3. Alljärgnevates lausetes täitke lüngad nöuetavate sõnadega!

Thirteen and three is .... 2. Six and eight is .... 3. Twenty is .... than twelve. 4. Five is .... than fifteen. 5. How .... is four plus three? 6. It is .... 7. Eleven is six plus .... 8. It is also eight plus .... 9. Two plus .... is fifteen. 10. Two plus twelve is as much ... twice seven. 11. Two plus twelve is .... than two plus eleven. 12. Twelve plus one is less .... twelve plus five. 13. .... is more, five or fifteen? 14. Eighteen is six times three, it is .... twice nine. 15. Fifteen is five plus ten, it is as .... as five plus eight plus two.

Harjutis 4. Alljärgnevates lausetes täiendage poolikud sõnad, lisandades neile puuduvad tähed (1-2 tähte)!

1. Mary is the fi...st daughter. 2. Tom is a child to.... 3. Th...rteen is thr... plus ten. 4. F....fteen is ten plus fi...e. 5. We ha...e a mother. 6. The mother has ...ne s...n. 7. ...ho is the sec...nd son? 8. Is Ali...e a girl? 9. The father has t...o dau...ters. 10. Eight...n is twi...e nine.

II.

Lugege 3. peatükk öpperaamatust, enne fonetilises transkriptsioonis (lk. 165) ja siis harilikus kirjaviisis (lk. 11)!

Pange tähele, et sõne "house" hääldatakse mitmuses /haʊz/!

Harjutis 1. Järgmistes sõnades kriipsutage alla kõik kõnsonandid, mis hääldatakse heliliselt /z/!

Sons, has, house, houses, second, his, fathers, yes, is, lives, girls, does, boys.

Harjutis 2. Alljärgnevates sõnades asetage rõhk õigele kohale (silbi ette)!

Houses, second, daughter, Henry, children, eighteen, eleven, twenty, woman, thirteen, Alice, lesson.

Harjutis 3. Alljärgnevates sõnades kriipsutage alla kõik vokaalid, mis häälduvad lühikese häälkuna /i/!

Lives, Henry, children, women, is, child, eleven, his, first, mix, big.

Grammatilisi märkmeid.

1. Pange tähele, et possessiivsel pronomeniil "tema" (oma), temale kuuluv, (tema) "oma" on inglise keeles kaks vastet: a) his, mida tarvitatakse, kui räägitakse meessoost isikust ja her, rääkides naisseosoost isikust. He ja she (tema) vastavad küsimusele "kes"; his ja her (tema, temale kuuluv) vastavad küsimusele "kelle".

Näit.: The father has a son, he has a daughter too. Alice is his daughter.
The mother has a daughter, she has a son too. Tom is her son.

2. Pange tähele, et sõna "child" moodustab mitmuse ebareeglipäraselt: children.

3. Pange tähele, et verbi 3.pöördel ainsuses on muutelöpp -s vöi -es.
Näit.: he lives, she lives, he does, she does,
Teistes pööretes ainsuses ja mitmuses jäab verb muutmata. Näit.: I live,
you live, we live, they live.

Märkus. Muutelöpp -s häälđub nagu mitmuse muutelöpp -s. V. I vihk!

Täitke öpperaamatus leiduvad harjutused 3B ja 3C!

Harjutis 4. Alljärgnevates lausetes täitke lüngad sõnadega: "he", "she", "his" või "her"!

1. The father has a house ; ... lives there, and .... son lives there too.
2. .... son is not very big, ... is small. 3. Jane lives in a big house, ... mother lives there too. 4. All .... (ema) daughters live there.
5. Alice has four children and all .... children are girls. 6. Agnes is a student, ... is not a teacher. 7. .... mother is a teacher. 8. Is Henry a teacher? 9. Yes, ... is, ... and .... father are teachers.

Harjutis 5. Alljärgnevates lausetes täitke lüngad, tarvitades hüuetavat muudet verbist "live"!

1. The father .... in his house. 2. All his children .... there.
3. The mother .... in the house. 4. Alice has a big house, we .... there and Alice .... in her house too. 5. Where do you ...., Jane? 6. I .... in a small house. 7. Mother and father .... there too. 8. Tom .... in a big house, but his mother .... in a small house.

Küsiva muute moodustamine.

Nagu Teie eelmistes peatükkides olete näinud, moodustatakse inglise keeles küsiv muude verbidest am, is, are, have ja has (neid nimetatakse abi-verbideks), asetades predikaat subjekti ette. Näit.: Am I a woman? Are you a student? Have you a house? Has Tom a mother?

Pange tähele, et eesti küsiva muute sissejuhataval sõnal "kas" ei ole inglise keeles vastet.

Harjutis 6. Alljärgnevatest lausetest moodustage küsilaused!

1. Alice is a woman.
2. The father has three children.
3. Tom is his son.

children have a mother

- 3-
4. The children have a mother.
  5. They have a father too.
  6. Edgar has a big house.
  7. Tom and Edgar are his sons.
  8. Her mother has two daughters.
  9. The girls are her daughters.
  10. They are her children.
  11. It is a big house.
  12. The house is very small.

Öppige tundma verbi "do" preesensi pöördeid: I do, you do, he does, she does, we do, you do, they do.

Pange tähele, et "do" kolmas pööre on "does" /dəz/.

Pange tähele, et verb "live" küsiv muude moodustatakse paigutades abiverbi "do" muuted subjekti ette ja verbi "live" infinitiiv (algvorm) subjekti järele.

Näit.: Do I live? - Kas ma elan?

Do you live? - Kas sina elad?

Does he live? - Kas tema elab? (meessugu)

Does she live? - Kas tema elab? (naissugu).

Do we live? - Kas meie elame?

Do you live? - Kas teie elate?

Do they live? - Kas nemad elavad?

Pange tähele, et küsilause 3. pöördes on abiverb "do" omandarud muutelöpu -es (does), kuna "live" kui infinitiiv jääb muutmata.

Harjutus 7. Alljärgnevatest lausetest moodustage küsilause!

Näitelause: I live in a small house. - Do I live in a small house?

The father lives there too. Does the father live there too?

1. We live in the house.
2. Tom lives there too.
3. The mother lives in a small house.
4. The children live in a big house.
5. They all live there.
6. I live in her house.
7. She lives in his house.
8. You live in the big house.

Pange tähele, et küsiv adverb "where" asetatakse abiverb "do" või "does" ette.

Näit.: Where do you live? - Kus teie elate?

Harjutus 8. Tõlkige alljärgnevad laused emakeelest inglise keelde!

1. Kus elab Tom? 2. Kas lapsed elavad suures majas? 3. Kas isal ja emal on enam kui kolm last? 4. Kas Tom on suur või väike? 5. Kas isa ja ema elavad väikses majas? 6. Kas õpetajal on kakskümmend õpilast? 7. Kus köik õpilased elavad? 8. Kas nad elavad suures majas? 9. Kas isa elab oma majas? 10. Ei, tema pojjal on maja, isa elab tema majas. 11. Kas tema tütar elab ka tema majas? 12. Jah, tema elab ka tema majas.

III.

twenty-one	/'twenti-'wʌn/	-21
twenty-two	/'twenti-'tu:/	-22
thirty	/'θɜ:tɪ/	-30
forty	/'fɔ:tɪ/	-40
fifty	/'fɪ:fɪ/	-50
sixty	/'sɪksɪ/	-60
seventy	/'sɛvntɪ/	-70
eighty	/'eɪtɪ/	-80
ninety	/'naintí/	-90
a hundred	/ə'hʌndri:d/	- 100

a hundred and one	- 101
a hundred and twenty-four	- 124
a thousand /'θaʊzənd/	- 1000
a thousand and one	- 1001
a thousand three hundred and sixty	- 1360
nineteen hundred and forty-seven	- 1947

Pange tähele, et arvsönadel twenty, thirty, forty jna. on mõlik eesimegel sõnade silbil.

Pange tähele, et kümned ja ühed ühendatakse sidekriipsaga!

Pange tähele erinevust arvsönade four ja forty kirjutamises!

Pange tähele, et arvsönade "hundred" ja "thousand" eel tarvitatakse ebamäärrast artiklit "a" või arvsöna "one"!

Pange tähele, et arvsöna "hundred" ja "thousand" järele esineb sõna "and"!

Pange tähele, et aastaarve loetakse niimitu sada (mitte tuhat ja sada)!

Harjutis 9. Kirjutage alljärgnevad arvud sõnades!

109, 125, 246, 378, 581, 647, 789, 293, 1200, 1920 (aasta), 1890 (aasta), 55, 333, 1936 (aasta), 1800.

IV.

Lugege öpperaamatust 4. peatükk foneetilises kirjas (lk. 166) ja siis sama lk. 13!

Harjutis 1.. Alljärgnevates sõnades kriipsutage alla köik helilised konsonandid!

See, big, small, love, sons, parents, with, fourth, learn, whom, garden, there, live, Margaret.

Harjutis 2. Alljärgnevates sõnades kriipsutage alla vokaal, mis hääldeb lühikese vokaalina /ʌ/!

Many, son, has, work, love, mother, do, does, plus, man, but, Agnes.

Harjutis 3. Alljärgnevates sõnades kriipsutage alla vokaalid, mis häälduvad pikalt /ɔ:/!

Work, four, for, forty, do, only, daughter, whom, small, who, all, or.

Grammatilisi märkmeid.

Abiverbi eitav muude moodustatakse lisades abiverbi järele sõna "not" (mitte) Näit.: I am not a child. I have not two sons.

Pange tähele, et harilikus könekeeltes tarvitatakse sageli lühendeid isn't (is not), haven't (have not), hasn't (has not), aren't (are not). Näit.: Tom isn't a big boy. We aren't children. I haven't many children. The father hasn't two houses.

Teiste verbide eitav muude preesensis moodustatakse abiverbi "do" ja "does" ning sõna "not" lisandades verbi ette. Näit.: We learn English - We do not learn English. The father lives in a small house - The father does not (doesn't) live in a small house.

Pange tähele, et verb "do" moodustab lühendi don't /dənət/ ja does not moodustab lühendi doesn't /dəzənt/.

Harjutis 4. Alljärgnevates lausetes täitke lüngad, tarvitades "do" not" või "does not"!

We .... work now. 2. The children .... work in the house. 3. Mary .... learn English. 4. Henry .... play in the garden. 5. The parents .... play with their children. 6. The children .... love their teacher. 7. In the picture we ..... see English boys and girls. 8. I .... see Jane in the garden. 9. Alice .... play with her children. 10. Mary and Jane .... live in England. 11. The teacher .... play with the students. 12. You .... see the parents and their children.

Harjutis 5. Moodustage eitavad laused alljärgnevatest jaatavatest lausetest!

1. Alice is an office girl. 2. The children learn English. 3. The father has many children. 4. Tom and Henry are his sons. 5. His children live in his house. 6. Tom lives in England. 7. Tom and Henry learn English. 8. I see English boys and girls. 9. The women work in the garden now. 10 Henry and Jane are in the garden. 11. The woman has three daughters. 12. They are her children. 13. The teacher works with the children. 14. The father has only one son. 15. I play with Mary.

Täitke öpperaamatus leiduvad harjutised 4B ja 4C!

Pange tähele ortograafilisi erinevusi sõnades "there" (seal) ja "their" (nende oma, neile kuuluv)!

Harjutis 6. Täitke lüngad järgmistes lausetes sönaga "there" või "their".!

1. The father lives in England, he has a house ..... 2. The father and mother live ..... with ..... children. 3. The students love ..... English teacher. 4. The parents are in the garden, they work ..... with ..... sons. 5. The boys learn ..... English lesson. 6. Are ..... many boys and girls in the picture? 7. The girls do not see ..... parents in the garden. 8. They are not .... now.

3. Inglise keeles tarvitatakse lihtkõneviisi körval veel ka "kestvat" köneviisi või progressiivi. Näit.: The child plays in the garden (Laps mängib (harilikult) aias). The child is playing in the garden (Laps mängib (praegu) aias).

Preesensi progressiiv väljendab kestvat tegevust või tegevust, mis on parajasti käimas. Eelmist lauset võiks ka tõlkida: Laps on parajasti aias mängimas.

Progressiiv moodustub abiverbi "to be" (olema) vormideast, lisandades sellele preesensi partitsiip. Näit.: I am working, you are playing.

Oleviku partitsiip moodustatakse lisandades verbi algvormile muutelöpp -ing. Pange tähele, et e-löpulised verbid kaotavad e muutelöpu -ing eel. Näit.: have - having, live - living.

Pange tähele, et verbi ei tarvitata progressiivi vormis, kui väljendatav olukord on alatine, või kui tegevus või olukord ei ole ajutiselt katkestatav. Näit.: live, love.

Harjutis 7. Täitke lüngad, tarvitades sulgudes leiduv verb liht vormis või progressiivis!

1. English children (live) .... in England. 2. The boys (learn) ..... English. 3. They (learn) ..... now. 4. Where is Mary? She (play) ..... with Jane. 5. The parents (work) ..... for their children. 6. The father (work) ..... in the garden now. 7. What (do) ... you ... there now? 8. I (learn) ..... an English lesson. 9. In the picture you (see) ..... English men and women. 10. They all (live) ..... in England.

Harjutis 8. Alljärgnevates lausetes täiendage sõnad, lisandades neile puuduvad tähed (1 - 3 tähte)!

The mother le...ns English with her daug...ters. 2. Childr...n, do you w...rk or pl...y in the garden? 3. Are the p...rents in the house or in the g...den? 4. Edgar, w....m do you see in the picture? 5. Tom is learning wi... his teacher. 6. Wh..t is he learning? 7. He is learning Engli... 8. W...e do you see the boy? I s... him in the pi...re. 10 Jane, do you l....ve father and mother? 11 Where do English boys and girls l...ve? 12. They live in ....land.

Harjutis 9. Iga alljärgneva lause järel kirjutage sõna "true" /tju:/ -öige või "false" /fɔ:s/ -vale, vastavalt sellele, kas lause on sisult (öpperaamatu kohaselt) õige või vale!

1. The father and mother have four children. ....
2. Tom and Henry are their daughters. ....
3. The house is very big. ....
4. Jane lives in the house, but Tom does not live there. ....
5. The children in the picture are not all English. . ....
6. The parents have only one son. ....
7. Mary is a daughter, but not a son. ....
8. Henry and Jane are working in the garden. ....
9. The children are all learning English. ....
10. All houses in England are small. ....
11. In the picture we see only the parents. ....
12. There are four children in the picture. ....

Pange tähele, et adjektiiv jääb mitmuses muutmata. Näit.: A big house - big houses. The house is big - the houses are big. An English lesson - English lessons.

Harjutis 10. Alljärgnevad laused kirjutage ümber mitmuse vormis!

1. He is a big boy.
2. I am an Estonian mother.
3. The teacher is in the classroom.
4. The boy has an English lesson.
5. The garden is not very big.
6. The student is in the classroom to have an English lesson.
7. You are an Estonian student.
8. There is an Estonian student in the classroom.
9. An English child learns English.
10. She is not a small woman, she is big.
11. The girl does not work in the garden.
12. She plays there with her brother.

Harjutis 11.

Alljärgnevad laused kirjutage ümber ainsuse vormis.

1. The fathers do not work for their big sons.
2. They have not big houses.
3. They live in small houses.
4. We are not your students.
5. You are not my students.
6. They are not English teachers.
7. We have not our English lessons in the classroom.
8. We are not English.
9. The boys do not learn Estonian.
10. We are here to work in our gardens.
11. They (naisskoost) are not working in the gardens now.
12. We see children playing in the garden.
13. Estonian children love their mothers very much.
14. They do not learn English in the garden.
15. The boys do not live with their mother.
16. Big boys do not play with their small brothers.

Harjutis 12.

Alljärgnevad laused tõlkige emakeelest inglise keelde!

1. Teie olete õpilased, teie ei ole õpetajad.
2. Teie ei ole siin, et mängida Tomiga, teie olete siin, et töötada aias.
3. Meie õpime inglise ja eesti keelt.
4. Mida õpib Agnes? Ta õpib eesti keelt.
5. Mida õpivad Margaret ja William? ~~Nemad~~ Nende kaksikud õpivad inglise keelt.
6. Inglise pojaid ja tüdrukud ei öpi eesti keelt.
7. Eesti pojaid ja tüdrukud ei elu Inglismaal.
8. Kõik eesti lapsed õpivad inglise keelt.
9. Inglise õpetajad ei õpeta eesti keelt.
10. Agnes ja Alice mängivad inglise lastega.
11. Nemad kõik mängivad aias.
12. Mida härra Smith õpetab? Ta õpetab inglise keelt.
13. Kas preili Sepp õpetab inglise keelt või eesti keelt?
14. Ta õpetab eesti keelt, ja ta õpetab inglise keelt ka.
15. Mina ei öpi inglise keelt, mina õpetan inglise keelt.
16. Mary ei õpeta inglise keelt, ta õpib inglise keelt.